

De sprong

VAN BEELDEND KUNSTENAAR/FOTOGRAAF NAAR AIKIDO-LERAAR

'Beeldende kunst en krijgskunst hebben een sterke relatie'

WIE:
Marc Jongsten (54) uit Leiden

VORIGE BAAN

'Ik was van plan om sportleraar te worden, maar hoorde begin jaren tachtig op de sportacademie in Den Haag tot de dissidente leerlingen. Wij verzetten ons bijvoorbeeld tegen gescheiden klassen, jongens en meisjes apart. We spraken veel over filosofie en ik ben daardoor geschiedenis gaan studeren. Ik was toen al bezig met fotografie. In 1989 al had ik mijn eerste solotentoonstelling op het Noordeinde in Den Haag en heb ook Antwerpen gehaald. Ik begon met reportagefotografie, bouwde dat uit naar portretten van jazzmusici. Mijn werk schoof steeds meer op richting kunst, de foto's werden monumentaal zo groot. Ik bewerkte kunstbloemen, nog allemaal voordat dit op de computer kon. Ik vind nog steeds dat ik mooie dingen heb gemaakt, maar ik moet ook eerlijk zijn: ik had niet het talent om een Anton Corbijn te worden.'

HET IDEE

'De kunstwereld ging me steeds meer tegenstaan. Ik leidde een bohemienleven, maar werkte veel en maakte lange dagen. Om elf uur s avonds gingen we de kroeg in, daarna naar mijn atelier. Laat ik het erop houden dat er van alles gebeurde. Dat trok wannabees aan die allemaal op mijn kosten wilden zuipen. In Antwerpen, in 1991, was ik er ineens klaar mee. Mijn tentoonstelling, met nepbloemen, had ik de titel *ogenshijnlijk* gegeven, het was een scherts. Iedereen riep daar maar hoe mooi het was en zag niet mijn bedoeling. Toen besefte ik dat ik iets anders wilde. Van kinds af aan was ik al met krijgskunst bezig, taekwondo en karate. Ik deed inmiddels ook aikido en ontdekte: daar ligt mijn grote passie.'

Marc Jongsten: 'Ik leidde een bohemienleven.'

Foto Aurélie Geurts

Met aikido probeer je net als in de kunst een beweging te creëren die voorbijgaat aan de materie

DE SPRONG

'Ik heb in Leiden een dojo, een school geopend. Die loopt goed. Ik geef ook bedrijfstrainingen met als doel dat collega's beter met elkaar omgaan, of iets leren over conflicten en veranderingen. Mensen begeleiden om vanuit je hoofd in je lichaam te komen. Verbinding tot stand brengen. Als ik in de auto rijd, heb ik geen geduld, probeer ik iets over te brengen op mensen dan is mijn geduld eindeloos. Mijn overstap is eigenlijk niet zo groot: van de beeldende kunst naar de krijgskunst. Die hebben voor mij een sterke relatie. Bij aikido maak je gebruik van de kracht van je tegenstander, het is een rollenspel zonder winnaars of verliezers. Daarmee probeer je net als in de kunst een beweging te creëren die voorbijgaat aan de materie.'

TWIJFEL

Nooit. Wel heb ik geprobeerd om in 2005 fotografie op te pakken als hobby. Dat moest ik snel stoppen, aangezien iedereen me wist te vinden en ik na een paar maanden bijna fulltime bezig was met fotograferen voor diverse bands en solomuzikanten.'

TOEKOMST

'Die ligt bij aikido. Ik ben actief binnen de bond. Coördineer de lerarenopleiding en leid ook leraren op. Ik heb de zesde dan. Graag zou ik een platform oprichten voor levenskunst in de meest brede zin van het woord. Met een plek voor alle contemplatieve disciplines van beeldende kunst, via muziek naar de krijgskunst en alle mogelijke tussenpaden. Ik ben namelijk van mening dat we afsteveneren op een soort van levensbeschouwelijk faillissement doordat opportunisme en consumptisme steeds meer de boventoon gaan voeren.'

Nanda Troost

Zwarte Amerikanen vaker geweigerd door Uber-taxi's

Eric van den Outenaar
Amsterdam

Zwarte Amerikanen die een taxi willen bestellen via taxi-app Uber moeten langer wachten en worden vaker geweigerd dan blanke consumenten. Dat blijkt uit een discriminatieonderzoek van 1.500 ritten van de Amerikaanse deeltaxibedrijven Uber, Lyft en Flywheel in de steden Boston en Seattle.

In Seattle moesten consumenten met een 'zwart' klinkende naam en donkere huidskleur tussen de 16 en 28 procent langer wachten voordat hun ritaanvraag geaccepteerd werd bij de apps van Uber en Lyft. Bij UberX, de budgetdienst van Uber,

Klanten met een donkere huidskleur moeten tussen 16 en 28 procent langer wachten

verdubbelt daarna de kans dat de al geaccepteerde rit alsnog geannuleerd wordt zodra de chauffeurs in het digitale klantenprofiel zien dat de consument een Afro-Amerikaans voorkomen heeft.

'Door de bank genomen zien we bij UberX-chauffeurs duidelijk bewijs van discriminatie op grond van ras, bij die van Lyft is daarvoor enig bewijs en bij Flywheel-chauffeurs geen enkel bewijs', aldus het National Bureau of Economic Research, dat het onderzoek uitvoerde.

Toch is niet goed vast te stellen of Lyft-chauffeurs meer of minder racistisch zijn dan Uber-chauffeurs. UberX komt het slechtst uit het onderzoek naar voren omdat de chauffeurs daar in eerste instantie de ritten accepteren en daarna weigeren. Bij Lyft krijgen chauffeurs de foto en naam

van hun klanten al te zien voordat ze een rit al dan niet accepteren. Als ze een klant weigeren, zoekt het systeem sneller dan bij Uber naar een nieuwe chauffeur. Bij Uber moeten de chauffeurs eerst de rit accepteren voordat ze het profiel van de klant te zien krijgen. De discriminatie vindt dan later in het proces plaats en dat leidt tot relatief langere wachttijden.

Flywheel, de taxi-app van de Yellow Cab, komt beter uit de bus, zonder dat de onderzoekers daar een duidelijke verklaring voor hebben. Anders dan bij Lyft en Uber toont deze app chauffeurs geen foto's van consumenten, wat mogelijk voorkomt dat chauffeurs ritten weigeren op grond van ras.

Discriminatie en racisme onder taxi-chauffeurs is geen nieuw probleem. Tech-

nologiebedrijven als Uber beloven juist een perfecte, efficiënte markt te creëren, waarin racisme niet voorkomt. Want computers hebben geen emoties en matchen klanten en chauffeurs ongeacht hun huidskleur, geslacht of seksuele voorkeur. Bovendien hebben zowel de chauffeurs als de consumenten een profiel op het netwerk van de app. Ze kunnen elkaar 'sterren' en recensies geven. Dit moet correct gedrag stimuleren.

Toch weerhoudt dit taxichauffeurs er niet van ritten te weigeren op basis van huidskleur. 'Discriminatie hoort niet thuis in de samenleving en ook niet bij Uber', laat Rachel Holt, operationeel directeur in de VS weten. De taxideeldienst zegt zich te willen inspannen om racisme tegen te gaan.